

Evropa a USA se připravují na hladové vzpoury

- Redakce CZ24 News | 10. dubna 2020

EU/USA: Milionům lidí nucených sedět doma kvůli celosvětové karanténě docházejí peníze a trpělivost. Nedostatek potravin způsobený rozpadem logistických řetězců může vyvolat masové nepokoje dokonce v bohatých zemích. Sociální konflikty již zrají v Evropě a USA. Co dál?

Hladové hry

„Pandemie COVID-19 měla obrovský vliv na život milionů lidí. Neúčinná politická rozhodnutí vyvolají potravinovou krizi, což způsobí obrovskou humanitární katastrofu,“ prohlásil minulý týden generální ředitel Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství (FAO) Qu Dongyu.

Řekl, že epidemie koronaviru se všemi karanténními opatřeními způsobila velké logistické problémy. „Ve světě je dost potravin, aby se všichni najedli,“ zdůraznil šéf FAO. „Existuje však velké riziko, že se potraviny nemusí dostat na to nebo jiné místo.“

FAO vyzývá ke „globálním zkoordinovaným a důsledným“ akcím, jež by minimalizovaly problémy v dodávkách. Qu Dongyu považuje za hlavní nepřipustit omezení exportu potravin.

„Tato omezení způsobí vážné problémy na světovém trhu, ceny prudce stoupnou a potraviny budou pro mnohé nepřístupné,“ řekl. V této situaci jsou i v bohatých zemích možné sociální konflikty.

Znepokojení FAO je docela oprávněné. Vietnam, který patří do první trojky vývozců rýže na světě, pozastavil její export. Kazachstán zakázal vývoz pšeničné mouky, pohanky a zeleniny, včetně cibule, mrkve a brambor.

Rusko neprodává do zahraničí pohanku a rýži, Bělorusko zase pohanku, cibuli a česnek. Západní experti s hrůzou posuzují, co se stane, když Rusko, jeden z největších vývozců pšenice, zruší její dodávky. Není divu, že pšenice zdražila na Chicagské obchodní burze o 11 %.

„Jsme na pokraji“

Kvůli zavřeným hranicím katastroficky chybí nekvalifikovaná pracovní síla v zemědělském průmyslu. Tradičně to byli pracovní migranti. Na farmách nemohou sklídit úrodu, téměř nic nezbylo na jatkách a v masných kombinátech, velkým problémem je dokonce doprava potravin.

EU, aby se vyhnula kolapsu v zemědělství, povolila nehledě na riziko posílení epidemie vstup pro „kriticky potřebné pracovníky“, včetně sezónních dělníků na sklizení úrody a řidičů nákladních aut.

Tohle ale nepomůže lidem s penězi. Západní média zveřejnila v těchto dnech video ze sociálních sítí, na kterém obyvatel italského Palerma říká, že po třech týdnech karantény nemá jeho rodina ani cent, a pro dceru zbyl, „jako pro mnohé děti ve městě“, poslední kousek chleba.

„Lidé jsou zavřeni již 15-20 dní a jsou na pokraji. Budete toho litovat, čeká nás revoluce,“ varoval. Starosta Palema Leoluca Orlando sdělil novinářům, že riziko masových nepokojů v jižní Itálii je velmi vysoké, protože nespokojenost občanů chtějí využít kriminální struktury, které se snaží „destabilizovat systém“.

„Zásob je stále méně. Lidem docházejí jejich skrovné **úspory**. Brzy vzniknou sociálně-ekonomické potíže,“ je přesvědčen Orlando.

Italský ministr pro jižní regiony Giuseppe Provenzano také poukázal na zvýšení sociálního napětí v chudých regionech země. „Obávám se, že znepokojení větší části obyvatel ohledně zdraví, příjmů a budoucnosti se brzy změni v hněv a nenávisť,“ řekl v rozhovoru pro list La Repubblica.

List píše, že policie v Palermu a Neapoli musí střežit supermarkety po několika incidentech s rabovači. Na sociálních sítích se dokonce objevil návrh na účast v útoku na ten nebo jiný obchod.

Otázka času

Američtí experti nepochybují, že se v USA bude situace brzy vyvíjet podle „italského scénáře“. Přispívají k tomu minimálně tři faktory. První je finanční. Po dvou týdnech se počet dalších žádostí o podporu v nezaměstnanosti přiblížil ke dvěma milionům. V dubnu se má tento ukazatel podle všeobecného názoru zvýšit ještě troj nebo čtyřnásobně.

Podle výsledků průzkumu analytické společnosti GOBankingRates mělo 69 % Američanů na kontech méně než jeden tisíc dolarů. 45 % respondentů se přiznalo, že nemají vůbec žádné úspory a žijí z ruky do úst. Je pochopitelné, proč si nemohli udělat zásoby potravin a dalších věcí, když začala epidemie. Mnozí zcela přišli o výdělek a nemají nic.

List The Daily Mail píše, že pouze v Los Angeles trojnásobně stoupl počet návštěvníků bezplatné jídelny pro bezdomovce Skid Row. „Dobročinné organizace jsou zavaleny žádostmi o pomoc a jejich finance rychle mizí,“ píše The Daily Mail.

Takže miliony Američanů budou brzy muset pátrat po nových způsobech, jak uživit sebe a rodinu. A tyto způsoby nemusí být vždy legální.

Druhým faktorem je nedostatek potravin. Americké supermarkety nedokázaly obnovit své zásoby po obrovské březnové poptávce. A nejde jenom o šílence nakupující stovky balení toaletního papíru. 36 % Američanů se obvykle stravuje mimo domov, v kavárnách, restauracích. Kvůli karanténě však byly všechny zavřeny, vařit se musí doma, což vyžaduje potraviny ze supermarketu. Americká potravinová síť na to nebyla připravena.

A nakonec epidemie narušila fungování mnoha státních služeb, včetně policejní. Stovky policistů v New Yorku, Detroitu, Los Angeles a dalších městech onemocněly na COVID-19. Aby nedošlo k dalším případům, omezily místní úřady seznam důvodů pro vyslání policie.

Co se týče prostých Američanů, hodlají bránit sami sebe. Nejpopulárnější otázkou na vyhledávači Google byla minulý měsíc „kde koupit náboje“ a „jak si koupit náboje on-line“.

Podle dat FBI stoupl prodej střelných zbraní v USA v březnu o 33 %. Američané si koupili o 91,1 % víc pistolí než před rokem, pušek včetně automatických o 73,6 %. Hlavním bestsellerem je dnes kniha Cat Ellis Návod na přežití v pandemii COVID-19, jejíž značná část je věnována tomu, „jak se připravit na možný útok na váš dům a ubránit majetek“.

„Je to pouze otázka času, kdy masová karanténa vyústí do občanských nepokojů a kriminality,“ je přesvědčena americká novinářka a spisovatelka Daisy Luther. „Lidé, kteří podezírají, že máte potraviny, se objeví před vašimi dveřmi. Ze začátku budou prosit, pak začnou žádat. A nejen vás, ale také místní byznys. Pak začnou krádeže a násilí, a pak se lidé postaví se zbraní v rukou na obranu svých domovů a podniků. Bude z toho nakonec občanská válka, válečný stav a totalita, to, co jsme

ještě nikdy v naší zemi nezažili.“